

ODBOR MONITORINGU A ANALÝZ

ROZHODNUTIE

Číslo: 0010/2024/S-SD
Č. sp.: 5681-2024-BA

Bratislava 29. 10. 2024

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor monitoringu a analýz, ako vecne príslušný správny orgán podľa § 9 ods. 1 písm. c) tretieho bodu v spojení s § 36 ods. 9 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov vo veci uloženia pokuty za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 251/2012 Z. z. o zákona o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozhodol tak, že účastníkovi konania **Didaktik, družstvo**, Nádražná 2535/33, 909 01 Skalica, IČO: 00 677 710 **ukladá** podľa § 91 ods. 2 písm. f) zákona č. 251/2012 Z. z. o zákona o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

pokutu

vo výške 1 000,- eur
(slovom jedentisíc eur)

za spáchanie správneho deliktu tým, že:

porušil povinnosť podľa § 16 ods. 4 písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z. o zákona o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pretože Úradu pre reguláciu sieťových odvetví nepredložil na schválenie pravidiel pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov v lehote do 30 dní odo dňa začatia výkonu činnosti.

Pokutu vo výške 1 000,- eur je účastník konania povinný uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v Štátnej pokladnici, číslo účtu SK59 8180 0000 0070 0044 2847, KS 6348, VS 1200102024.

Odôvodnenie:

Spoločnosť Didaktik, družstvo, Nádražná 2535/33, 909 01 Skalica, IČO: 00 677 710 (ďalej len „regulovaný subjekt“) je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Trnava, oddiel: Dr, vložka číslo: 128/T. Regulovaný subjekt je držiteľom potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti č. 0291/2024/E-PT o začiatku činnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorou je výroba alebo uskladňovanie a dodávka elektriny zariadeniami na výrobu elektriny alebo zariadeniami

na uskladňovanie elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW vrátane, so začiatkom činnosti 07.09.2023.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor monitoringu a analýz (ďalej len „úrad“ alebo „správny orgán“) listom ev. č. 36612/2024/BA zo dňa 25. 09. 2024 oznámil regulovanému subjektu začatie správneho konania vo veci uloženia pokuty za porušenia zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z. z.“). V oznámení o začatí správneho konania úrad oznámil regulovanému subjektu, že podkladom pre správne konanie a vydanie rozhodnutia budú zistenia porušenia zákona č. 251/2012 Z. z. nedodržaním povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 4 písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z..

Vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z Odporúčania výboru ministrov z 13. 02. 1991 ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií, poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77) 31, aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správnymi deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odvodené prirodzeno-právnymi princípmi.

V administratívno-právnom trestaní je potrebné rešpektovať Odporúčanie výboru ministrov Rady Európy (91) z 13. 02. 1991 (relative aux sanctions administratives), podľa ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho správania možno uplatniť len v primeranej lehote. Keďže administratívne trestanie má aj podľa štrasburskej judikatúry trestnoprávny charakter, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona.

Na rozdiel od Trestného zákona právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh deliktov. Pri súbehu správnych deliktov pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť „*analogiae legis*“ tzv. absorpcnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadzieb (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov, závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená.

V tomto smere je jednotná aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. 3Sžn/68/2004, 3Sž/85/2007, 8Sžo/28/2007, 8Sžo/147/2008, 2Sžf/9/2010, 2Sžf/44/2011, 5Sž/21/2010), podľa ktorej sa uvedené princípy v správnom trestaní v plnom rozsahu aplikujú a že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. na účely zabránenia vzniku diskriminácie a krížových dotácií sú výrobca elektriny, výrobca plynu, prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete a prevádzkovateľ zásobníka povinní viesť evidenciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, evidenciu o nákladoch, výnosoch, aktívach, pasívach, určiť pravidlá na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov a určiť pravidlá na odpisovanie samostatne za každú jednu z činností výroba elektriny, prenos elektriny, distribúcia elektriny, výroba plynu, preprava plynu, distribúcia plynu a uskladňovanie plynu; krížovou dotáciou je čiastočné alebo úplné vyrovnanie straty alebo nákladov z jednej činnosti ziskom alebo výnosmi z inej činnosti.

Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. prevádzkovatelia uvedení v odseku 1 sú povinní viesť evidenciu skutočností oddelene aj za inú činnosť, ktorú vykonávajú v rámci podnikania, ako je činnosť uvedená v odseku 1.

Podľa § 16 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. dodávateľ elektriny a dodávateľ plynu je povinný viesť evidenciu skutočností podľa odseku 1 oddelene pre dodávku elektriny alebo pre dodávku plynu odberateľovi elektriny alebo odberateľovi plynu mimo domácnosti a oddelene pre dodávku elektriny alebo pre dodávku plynu odberateľovi elektriny alebo odberateľovi plynu v domácnosti a oddelene za inú činnosť, ktorú vykonáva v rámci podnikania.

Podľa § 16 ods. 4 písm. b) zákona o energetike osoby uvedené v odsekoch 1 až 3 sú povinné predložiť úradu na schválenie pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov v lehote do 30 dní odo dňa začatia výkonu činnosti.

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 251/2012 Z. z. zistil, že regulovaný subjekt nepredložil úradu na schválenie pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov podľa § 16 ods. 4 písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z. v lehote do 30 dní odo dňa začatia výkonu činnosti.

Úrad listom č. 36612/2024/BA zo dňa 25. 09. 2024 oznámil regulovanému subjektu, že podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov má pred vydaním rozhodnutia možnosť oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie do 5 pracovných dní odo dňa doručenia tohto oznámenia.

Regulovaný subjekt sa k zisteniu úradu písomne vyjadril listom zaevidovaným pod číslom 37574/2024/BA doručeným úradu dňa 03.10.2024, v ktorom skonštatoval, že danú povinnosť skutočne nesplnil z dôvodu, že dostal o nej informáciu neskoro. Zároveň ako ospravedlnenie uviedol, že ide o malé družstvo slovenských vlastníkov s výrobným programom spracovania tenkých plechov a energetická kríza na spoločnosť ťažko doľahla. Preto spoločnosť hľadala všetky možnosti ako náklady znížiť a inštalácia fotovoltiky bola jednou z nich. V danej veci doplnil, že vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosť nemá vlastného energetika, nebola vo všetkých povinnostiach riadne zorientovaná a k informácii o nutnosti požiadania o schválenie pravidiel pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov sa dostala až minulý rok v júni, na základe čoho požiadala o ich schválenie a tieto boli zo strany úradu

obratom schválené. S ohľadom na ťažkú situáciu v spoločnosti regulovaný subjekt požiadal o čo najmiernejšie posúdenie deliktu v súvislosti s výškou udelenej pokuty.

Správny orgán preskúmal všetky podklady potrebné pre zistenie skutočného stavu veci a dospel k záveru, že regulovaný subjekt preukázateľne porušil povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 251/2012 Z. z.

Za uvedené porušenie zákona sa regulovanému subjektu ukladá pokuta podľa § 91 ods. 2 písm. f) zákona č. 251/2012 Z. z. vo výške 1 000,- eur.

Pri rozhodovaní o výške uloženej úhrnnej pokuty správny orgán prihliadol na dĺžku omeškania predloženia pravidiel na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov, resp. na skutočnosť, že regulovaný subjekt pravidlá na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov predložil úradu dňa 17.06.2024, čím regulovaný subjekt dodatočne pristúpil k odstráneniu protiprávneho stavu. Úrad konštatuje, že regulovaný subjekt s platnosťou odo dňa 19.07.2024 má riadne schválené pravidlá na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov rozhodnutím úradu. Dátum začiatku výkonu regulovanej činnosti podľa predložených pravidiel pre rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov a výnosov, je preukázaná odo dňa 07.09.2023. Protiprávny stav správneho deliktu teda trval odo dňa začatia výkonu činnosti, t.j. 07.09.2023 do 17.06.2024, kedy regulovaný subjekt predložil pravidlá pre rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov a výnosov úradu na schválenie.

Na základe zistených skutočností úrad uvádza, že regulovaným subjektom bola porušená povinnosť dodržania lehoty v zmysle § 16 ods. 4 písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z., a to lehota predloženia pravidiel na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov úradu na schválenie do 30 dní odo dňa začatia výkonu činnosti. Úrad zistil porušenie predmetnej povinnosti v rámci konania vo veci schvaľovania pravidiel na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov.

Správny orgán pri určení výšky pokuty podľa § 91 ods. 2 písm. f) zákona č. 251/2012 Z. z. regulovanému subjektu úrad pri určení výšky pokuty prihliadal najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a možné následky porušenia povinnosti. Zistené porušenia zákona č. 251/2012 Z. z. posúdil ako chybu pri vykonávaní regulovanej činnosti. Pri určovaní výšky pokuty vzal do úvahy skutočnosť, že regulovaný subjekt je povinný dodržiavať všetky zákonom ustanovené povinnosti pri vykonávaní regulovanej činnosti, za dodržiavanie ktorých zodpovedá. Správny orgán ďalej prihliadol na skutočnosť, že regulovaný subjekt sa správnych deliktov uvedených vo výroku tohto rozhodnutia dopustil nesplnením administratívnych povinností voči úradu, pričom uvedeným konaním regulovaného subjektu nebola spôsobená škoda tretím subjektom. Avšak správny orgán taktiež zohľadnil, že konaním respektíve nekonaním regulovaného subjektu bol sťažený výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených mu zákonom č. 251/2012 Z. z..

Správny orgán po vyhodnotení dôkazov a po dôkladnom zvážení všetkých skutočností týkajúcich sa správneho konania nadobudol presvedčenie, že skutkový stav bol spoľahlivo zistený, vierohodne preukázaný, a že pri rozhodovaní vo veci nič nezanedbal. Správny orgán je bez pochybností, že stav prejednávanej veci, ktorá bola predmetom konania, zistil úplne a presne. Dôkazy vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a následne dospel k záveru, že rozhodnutie v celom jeho kontexte zodpovedá všetkým požiadavkám právnych predpisov, ako aj judikatúre súdov.

Po posúdení, zvážení a zohľadnení všetkých skutočností týkajúcich sa spôsobu, času trvania a následkov porušenia povinností vyplývajúcich zo zákona č. 251/2012 Z. z., ako aj po rozbere poľahčujúcich a pritŕžujúcich okolností, správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Uloženú pokutu za porušenia zákona č. 251/2012 Z. z. vo výške 1 000,- eur, ktorá je na spodnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, považuje správny orgán za primerane represívne a dostatočne preventívne opatrenie voči regulovanému subjektu. Správny orgán pri ukladaní sankcie regulovanému subjektu prihliadol na ustálenú judikatúru, t. j. aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu, teda aby sa regulovaný subjekt do budúcnosti vyvaroval porušení zákonných povinností, a zároveň aby plnila svoju represívnu funkciu, teda musí byť citeľná v majetkovej sfére regulovaného subjektu, pretože má pôsobiť ako trest za spáchané správne delikty. Preventívna úloha postihu nespočíva iba v účinku proti regulovanému subjektu (individuálne pôsobenie). Postih musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iných nositeľov rovnakých zákonných povinností (generálne pôsobenie); tento účinok potom môže vyvolať iba postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu včas a vecne správne vyvodený. V prípade, že ide o finančný postih, musí byť tento citeľný v majetkovej sfére delikventa, a teda musí v sebe obsahovať aj zložku represívnu.

Správny orgán listom ev. č. 36612/2024/BA zo dňa 25. 09. 2024 oznámil regulovanému subjektu, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie do 5 pracovných dní odo dňa doručenia tohto oznámenia. Správny orgán pri vydávaní rozhodnutia nepoužil podklady, ktoré by regulovanému subjektu neboli známe.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie treba podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor monitoringu a analýz, Námestie SNP 5, 036 01 Martin, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Mgr. Michaela Uríčková
poverená riadením odboru
monitoringu a analýz

Rozhodnutie sa doručí:

Didaktik, družstvo, Nádražná 2535/33, 909 01 Skalica